

17 Средно училище „Дамян Груев”

• УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО •

1373 София район Красна поляна ж.к. Западен парк, ул. Сава Михайлов №64
тел. 02 821 71 88, 02 920 30 50; e-mail: 17su.damian.gruev@gmail.com

УТВЪРДИЛ:

Калина Караянева

Директор на 17. СУ „Дамян Груев“

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В 17. СУ „ДАМЯН ГРУЕВ“

2024 - 2025 г.

Правилникът е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол №/12.09.2024 г. съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. НОРМАТИВНА ОСНОВА

3. РАЗДЕЛ ПЪРВИ - ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

4. РАЗДЕЛ ВТОРИ° - ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- **Глава I** - Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището към ученици и родители

- **Глава II** - Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището към семейството

- **Глава III** - Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището към колегите

- **Глава IV** - Морални отговорности на родителите и семейството към училището

- **Глава V** - Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в епидемична обстановка

- **Глава VI** – Обществен съвет

5. Раздел III - КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

6. Раздел IV- КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

7. Раздел X - ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.

Етичният кодекс на 17 СУ “Дамян Груев” е разработен от Директора на училището, комисия от педагогически специалисти и представители на Обществения съвет към училището.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.
4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

Конвенцията на ООН за правата на детето; Европейската харта за правата на човека; Конституция на РБ; Закон за закрила на детето; Закон за защита правата на човека; Закон за предучилищното и училищно образование; Наредба за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Етичният кодекс е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;

4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
 5. Хуманизъм и толерантност.
- (2) Етичният кодекс е поставен на видно място в училищната сграда на информационното табло пред учителската стая.
- (3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл. 3. (1) Етичният кодекс в 17 СУ „Дамян Груев” има за цел:

1. Да повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;
2. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда сред цялата училищнаобщност;
3. Да развие:
 - Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
 - Придобитите компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
 - Ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
 - Формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
 - Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
 - Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
 - Формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава I

Морални отговорности на педагогически специалисти и служители в училището към ученици и родители

Чл. 4. Педагогическият специалист на 17 СУ „Дамян Груев” изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като спазва принципа за равнопоставеност. В дейността си той се придържа строго към нормите, установени в настоящия Етичен кодекс.

Чл. 5. Педагогическият специалист на 17 СУ „Дамян Груев” е длъжен да опазва личната информация и данните на учениците и родителите.

Чл. 6. Педагогическият специалист на 17 СУ „Дамян Груев” е длъжен да:

1. основава професионалната си дейност на съвременните знания за детското развитие и индивидуалните особености на всеки ученик;
2. осъзнава, че всеки ученик представлява неповторима личност;
3. съдейства за създаване на безопасна и здравословна среда, осигуряваща социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците;
4. гарантира правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички занимаващи го въпроси;
5. осигурява на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование;
6. избягва напълно практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
7. познава и спазва законите и процедурите, защитаващи детето от насилие - физическо, сексуално или вербално; тормоз; емоционално малтретиране или занемаряване;
8. уведомява ръководството на 17 СУ „Дамян Груев” и органите за закрила на детето при съмнение за малтретиране на ученик и да следи дали са предприети необходимите мерки;
9. когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето;
10. когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, има моралната и законова отговорност да информира органите по закрила на детето.

Глава II

Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището към семейството

Чл. 7. Педагогическият специалист е длъжен да :

1. подпомага семейството при отглеждането и възпитанието на децата;
2. зачита достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения;
3. уважава ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца;
4. зачита правото на семейството да бъде информирано и приобщено към процеса на работа с детето;
5. информира родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не позволява и не допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето;
6. избягва отношения с членове на семейството, които го облагодетелстват лично;
7. осигурява поверителност на информацията, засягаща правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране, лоша грижа или риск за благополучието на детето;
8. споделя наблюденията си за детето с цел всички засегнати страни да могат да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от пристрастие, в случаите на конфликт между членовете на семейството.

Глава III

Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището към колегите

Чл. 8. Педагогическият специалист е длъжен да:

1. изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност и дава пример за това с поведението си;
2. обменя информация и ресурси, които се отнасят към благополучието и закрилата на правата на детето;
3. не допуска публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си;
4. не превишава правата си;
5. поддържа добър външен вид и лична хигиена, които не уронват престижа на училището и служат за пример на учениците;
6. работи за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, както и авторитета на 17 СУ „Дамян Груев”.

7. уважава мнението на колегите си от 17 СУ „Дамян Груев” и се съобразява с правотоим на личен живот;
8. търси съдействието на непосредствения си ръководител при противоречия между колеги, които не могат да бъдат разрешени от самите тях или комисията по Етика в училището.

Глава IV

Морални отговорности на родителите и семейството към училището

Чл.9 (1) Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
4. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
5. да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на училището;
6. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището и центъра за подкрепа за личностно развитие.

Чл.10. (1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
2. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
3. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
4. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
5. да участват в родителските срещи;

6. да се явяват в училището след покана от учител, Директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
7. Обществото и всеки негов представител дължат уважение на учителите и останалите педагогически и непедagogически кадри. Авторитетът на училището и неговите служители е висша ценност за цялото общество и трябва да бъде ревностно пазен от всички.
8. Да не се използват медиите, социалните мрежи, интернет или други средства за споделяне и предаване на информация с цел уронване на авторитета на училището или на отделен член на училищната общност. Родителите да се опитват да решават всички проблеми и/или конфликтни ситуации в тясна връзка и диалог с учителите, комисията по етика и училищното ръководство.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

Глава V

Морални отговорности на педагогическите специалисти и служители в епидемична обстановка

1. В ситуацията на епидемия да се спазват всички здравни препоръки за превенция разпространението на вируса (носене на предпазни маски, често миене на ръцете, спазване на физическа дистанция, проветряване) и се проявява уважение, разбиране и толерантност към евентуално по-силни притеснения и страхове на ученици, родители, педагогически и непедagogически персонал.

Глава VI

Обществен съвет

Чл.11 (1) На основание чл. 265 от ЗПУО

- (2) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към всяко училище се създава обществен съвет.
- (3) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.
- (4) Общественият съвет в училището:
 1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
 2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;

3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на училището;
4. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

(5) При неодобрение от обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ - КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 12 За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Чл. 13 Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Чл. 14 Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодексот Педагогическия съвет.

Чл. 15 Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 16 Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 17 Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.18 Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

Чл. 19 При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага санкции.

Чл. 20 Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ от предложение на санкции.

Чл. 21 Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред педагогическия съвет на училището.

Чл. 22 Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, педагогическите специалисти и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение: неспазване на действащото законодателство; неспазване на вътрешно училищните разпоредби; действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището; грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външните лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради

етнически, религиозни и други причини; прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници, и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището; прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване интересите на други лица.

Чл. 23 Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления: вътрешно докладване – от педагогически и непедагогически персонал и външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

Чл. 24 Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

Чл. 25 Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора и в състав от представители на ръководството, педагогически и непедагогически персонал. Комисията се председателства от Заместник-Директор по учебната дейност.

Чл. 26 Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 27 Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 28 Комисията взема решения с явно гласуване и със съгласието на повече от половината членове.

Чл. 29 Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

Чл. 30 При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 31 При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

Чл. 32 При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

Чл. 33. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 34 При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 35 (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

- Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, в което е назначен, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.
- Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 36 Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични и/или семейни интереси.

Чл. 37 Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

Чл. 38 Служителят не трябва да допуска възможност друг колега да го постави в реален и/или предполагаем конфликт на интереси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.
2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс, служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.
3. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.
4. **В системата на предучилищното и училищното образование се забраняват действия, свързани със:**
 - налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
 - осъществяването на политическа и партийна дейност;
 - извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната."
 - **"Нетрадиционна сексуална ориентация"** са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове."

Етичният кодекс е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване.